

Oponentský posudok na diplomovú prácu

Bc. Markéta Koropečká: Akulturace imigrantek na české kulturní prostředí na příkladu imigrantek z Ukrajiny a arabských zemí

Cieľom posudzovanej diplomovej práce bola komparatívna analýza stratégií akulturačných procesov a ich subjektívne prežívanie-reflexie (zvýznamňovania v rámci rozhovorov) dvoch skupín migrantiek-migrantiek z Ukrajiny a arabských krajín. Špeciálnu pozornosť venovala Markéta Koropečká problematike zvládania stresu v procese akulturácie a možnostiam psychosociálnej podpory zo strany prijímajúcej spoločnosti.

Teoretická časť práce:

Domnievam sa, že práci by prospelo, keby autorka ostala len u ukrajinskej vzorky. V prípade druhej skupiny sa totiž hlboko ponorila do tradicionalistického diskurzu, čo značne ovplyvnilo jej analýzu a interpretácie. Na tomto mieste by som sa kriticky vymedzila voči používanému pojmu arabská spoločnosť. Autorka s ním pracuje zjednodušene esencionalisticky a pod značnou záťažou orientalizmu (viď E.Said). Migráciu nekriticky chápe ako zjednodušený proces od tradičného k modernému –pre ňu hodnotovo lepšiemu spôsobu života (viď kritika modernistických teórií napr. Kearney 1986).

Na druhej strane autorka práce ukazuje, že sa dostatočne orientuje v relevantnej zahraničnej odbornej literatúre, ktorá rozvíja problematiku genderu v migrácii a problematiku akulturačných procesov. Domnievam sa, že vzhľadom na zvolenú tému sa mohla autorka inšpirovať taktiež teóriou genderových geografíí moci (gendered geographies of power) autoriek Mahler a Pessar (2001), ktoré popisujú premeny genderovej moci v priebehu migrácie.

Metodológia výskumu:

- a.) V používanom odbornom (metodologickom) slovníku sa termín respondentka používa výlučne v kvantitatívnom výskume, kde sa výskumné dáta zhromažďujú a dotazovaný/á odpovedá na presne kladené otázky. Keďže sa v kvalitatívnom výskume dáta prijímajú, používa sa pojem informátor/ka –predáva informácie, prípadne je vhodné zvoliť termín participantka výskumu.
- b.) Autorka práce nesprávne typologizovala svoju vzorku-jedná sa účelovú alebo teoretickú vzorku?
- c.) Autorka si vybrala informátorky moslimky s rôznych krajín-pre ich charakteristiku (a interpretáciu dát) je ale oveľa dôležitejšie, ku ktorému z hlavných prúdov islámu sa ženy hlásia.
- d.) Keďže sa jedná o gendrovo orientovaný výskum, doporučila by som priblížiť participantky výskumu osobnejšie-použiť pseudonymy s vekom a krajinou pôvodu.nap.Rola 27, Jemen (zároveň táto verzia bude čitateľsky príjemnejšia).
- e.) Autorka nezmienila etické a legislatívne otázky svojho výskumu (vrátane ochrany osobných údajov) .
- f.) Pre logiku kvalitatívneho výskumu platí-čím homogénnejšia vzorka, tým lepšie-v rozhovorech sa dajú lepšie hľadať tematické pravidelnosti s ohľadom na kontext jednotlivých prípadov. Osobne by som sa vyhla ako komparácii dvoch skupín, tak i heterogenite skupiny A .
- g.) Odceňujem, že pre lepšiu reflexivitu výskumu autorka pripojila používaný guide list. Domnievam sa ale, že otázky mali byť otvorenejšie a sledovať logiku :popisná , reflexívna a argumentačná otázka. Guide list tak pripomína skôr kvantitatívny dotazník.

Žáner akademického písania:

Použitý žáner akademického písania považujem za dostatočný pre úroveň záverečnej magisterskej práce- autorka pomerne pragmaticky pracuje s odbornou literatúrou (dodržiava princípy academickej integrity a správne cituje odborné zdroje) a štylisticky sa snaží o kompaktný akademický text

Otázky k diskusi:

- 1.) Autorka na str. 81 tvrdí: „*Výzkum je tedy na místě, především v případě žen, které se z velmi maskulinní společnosti přesunuly do společnosti femininní, čímž se radikálně změnilo jejich postavení.*“ Na základě akých výskumov (odborných publikácií) považuje autorka českú spoločnosť za femínnu? Čo pre ňu znamenajú pojmy maskulínna a femininná spoločnosť?
- 2.) Charakterizujte pojem postkoloniálny diskurz (ako opozícia k orientalizmu) a skúste sa zamyslieť nad jeho aplikáciou v prípade Vami skúmanej skupiny A.
- 3.) Autorka na str. 108 hovorí o výuke ručných prác ako ceste k emancipácii žien. Nepotvrďuje tým len stereotypné vnímanie reprodukčných aktivít žien ako aktivít produkčných?

Posudzovanú prácu odporúčam k obhajobe.

V Prahe 10.9.2013

Petra Ezzeddine PhD.

Katedra obecné antropologie

FHS UK Praha